

Meno:

Priezvisko:

Test zo slovenského jazyka a literatúry I. časť

**Celoplošné testovanie žiakov 9. ročníkov ZŠ
2008**

Testová forma: B

Kontrolné číslo: 9571

Milí žiaci,

máte pred sebou I. časť testu zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje ukážky a 20 testových úloh. Každú ukážku si pozorne prečítajte. Na vypracovanie testu máte určený čas 45 minút.

Každá správna odpoveď bude hodnotená 1 bodom. Hodnotenú budú len odpovede správne zapísané v odpovedovom hárku k testu.

Prajeme vám veľa úspechov.

Ukážka 1

Práca v zahraničí prináša výhody

Postupne sa otvárajú bariéry väčšiny starých členov únie, ba cestovanie za prácou sa stáva súčasťou života najmä absolventov škôl. Táto veková kategória spolu so študentmi je najširšou vrstvou, ktorá cestuje po západnej Európe. Jedni si chcú pobytom osvojiť pracovné návyky, druhí sa chcú zdokonaľiť v jazykoch. To všetko možno získať iba počas niekoľkomesačného pobytu v cudzine a priamym kontaktom.

V súčasnosti pracujú niektorí Slováci v Rakúsku, Nemecku, iní si našli prácu aj v prihraničných oblastiach Maďarska. Najviac našich pracovníkov našlo pôsobisko v Českej republike. To bolo bežné aj pred dvoma desaťročiami. Ibaže teraz je rozdiel v zárobkoch výraznejší a dopyt po odborníkoch vyšší.

Je potešiteľné, že v súčasnosti sú v zahraničí čoraz žiadanejší naši vyššie kvalifikovaní odborníci. Tými sú najmä špecialisti v oblasti informačných technológií, lekári a ďalší zdravotnícky personál.
(Pravda, 7. 4. 2006 - upravené)

01. Ktoré tvrdenie je nesprávne?

V inštrumentáli číslovky *dva* je možný dvojtvar - dvoma/dvomi.

Číslovka *jedni* má samostatné skloňovanie.

Zámeno *náš* má v prípone inštrumentálu jednotného čísla *i*, v prípone datívu množného čísla *í*.

Zámeno *nás* je bezrodové.

02. Ktorá z informácií vyplýva z ukážky 1?

- A** Najviac Slovákov pracuje v Rakúsku, Nemecku a prihraničných oblastiach Maďarska.
- B** Hranice starých členov únie sú dnes otvorené.
- C** Najpočetnejšou vrstvou, ktorá cestuje za prácou do západnej Európy, sú študenti.
- D** Na pracovnom trhu v zahraničí sa uplatnia najmä kvalifikovaní odborníci.

03. Ktoré zo súvetí sa z hľadiska druhu odlišuje od ostatných?

- A** Je potešiteľné, že v súčasnosti sú v zahraničí čoraz žiadanejší naši vyššie kvalifikovaní odborníci.
- B** Postupne sa otvárajú bariéry väčšiny starých členov únie, ba cestovanie za prácou sa stáva súčasťou života najmä absolventov škôl.
- C** V súčasnosti pracujú niektorí Slováci v Rakúsku, Nemecku, iní našli prácu v prihraničných oblastiach Maďarska.
- D** Jedni si chcú pobytom osvojiť pracovné návyky, druhí sa chcú zdokonaľiť v jazykoch.

04. V ktorej z možností je správne určené slovo *pobytu* z ukážky 1?

- A** konkrétne podstatné meno, genitív, jednotné číslo, vzor stroj
- B** abstraktné podstatné meno, genitív, jednotné číslo, vzor dub
- C** všeobecné podstatné meno, genitív, množné číslo, vzor stroj
- D** abstraktné podstatné meno, datív, jednotné číslo, vzor dub

05. V ktorej z možností je správne určená nasledujúca veta?

Teraz je rozdiel v zárobkoch výraznejší.

- A** jednoduchá, dvojčlenná neúplná, oznamovacia
- B** jednoduchá, jednočlenná holá, oznamovacia
- C** jednoduchá, dvojčlenná úplná, oznamovacia
- D** jednoduchá, jednočlenná rozvitá, oznamovacia

06. Pri ktorej z frazeologických jednotiek je nesprávne uvedený jej význam?

- A** byť trňom v oku - prekážať
- B** byť z lacného kraja - byť chudobný
- C** mlátiť prázdnu slamu - mať prázdne, bezobsažné reči
- D** mať v niečom prsty - zúčastniť sa na niečom

07. V ktorej z možností sú všetky slová a spojenia slov napísané správne?

- A** Most Apollo, video, rinčať, Slovenský raj, vírus
- B** víkend, zívať, myhať sa, Námestie slobody, zmyselnosť
- C** Slovenské rudohorie, rýna, Ivan Hrozný, víla, živobytie
- D** minimum, Ulica odbojárov, rinčať, živobitie, Hlavná ulica

08. V ktorej z možností nedochádza k spodobovaniu hlások?

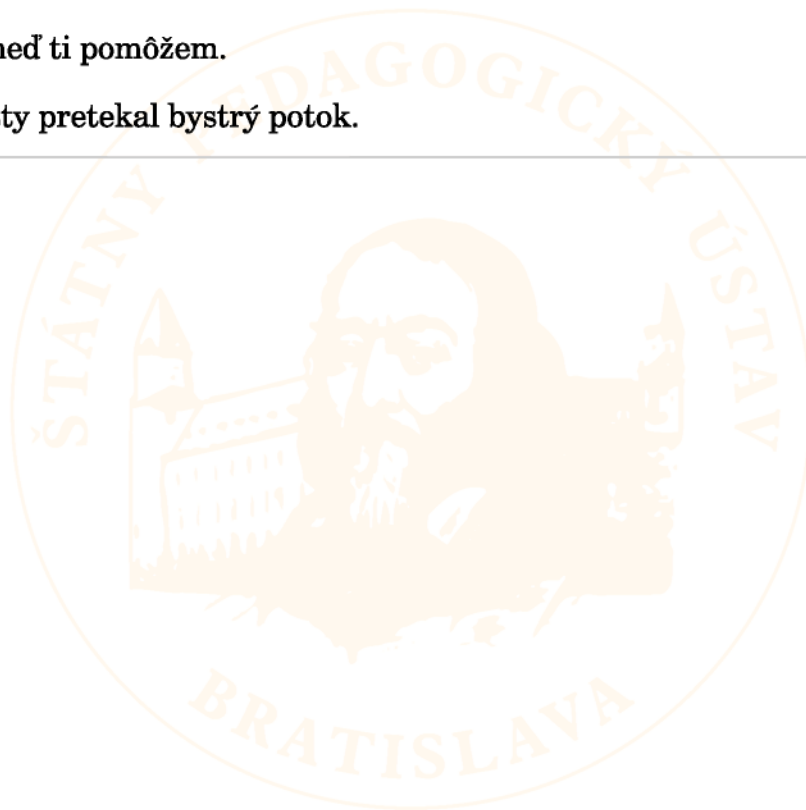
- A** myšička, polievka, vrták, s nami, podpis
- B** výstraha, krtko, z povaly, vráska, príliv
- C** kefka, s vami, bodnúť, výskok, pretlak
- D** verzia, podnos, futbal, riadky, z chaty

09. Ktorá z viet je správna?

- A** Pán Novák, boli by ste taký milý a poradili by ste mi?
- B** Pán Novák, bol by ste tak milý a poradili by ste mi?
- C** Pán Novák, boli by ste taký milý a poradil by ste mi?
- D** Pán Novák, bol by ste taký milý a poradil by ste mi?

10. V ktorej z viet sa nachádza častica?

- A** Ideme dobre, nemaj strach.
- B** Fero prešiel nenápadne okolo mňa.
- C** Dobre, hneď ti pomôžem.
- D** Okolo cesty pretekal bystrý potok.

Ukážka 2

Nedaleko Suchej, pri Ratkovej, je studnička a kopec, čo vyzerá, akoby tam pastierka stála pri studničke a pásala stádo snehobielych oviec. Ľud si o tom kopci rozpráva:

Volakedy tam vraj žila krásna dievčina, ale pyšná a panovačná. Vyhľadávala len samotú a svoje ako sneh biele ovce pásavala vždy len pri studničke. Raz šiel okolo smädóm zmorený starček. Poprosil ju, aby ho pustila k studničke napiť sa. „Z tejto studničky pijem len ja a moje ovce! Tebe to nedovolím, aj keby si hynul smädóm,“ okríkla ho dievčina. Skôr ako zmizol, nahnevaný starček jej odvetil: „No, keď sa mi nedáš napiť, aj ty a tvoje ovce sa z tejto studničky napijete už len raz.“

Keď sa zvečerilo, krásna dievčina napojila stádo, ba aj sama sa napila. Ale keď chcela stádo hnať domov, celá aj so stádom tam namieste skamenela a zo studničky sa viac nenapila.

(Podľa M. A. Húsku: Skamenené stádo)

11. Z ukážky 2 vyplýva, že dievčina

- A** bola plachá, preto nedovolila starčekovi napiť sa zo studničky.
- B** sa bála, že neostane voda pre ňu a jej stádo, preto nikoho nepustila k vode.
- C** bola namyslená a pohrdala inými ľuďmi, preto nepustila starčeka k vode.
- D** nechala starčeka hynúť smädóm, lebo studnička patrila iba jej.

12. Slovo *jej* z ukážky 2 je

- A** neohybné, lebo sa neskloňuje.
- B** neohybné, lebo je to citoslovce.
- C** neohybné, lebo je to osobné privlastňovacie zámeno.
- D** ohybné, lebo je to osobné základné zámeno.

13. Ktorý slohový postup prevláda v ukážke 2?

- A** Opisný slohový postup, lebo opisuje, aká bola dievčina.
- B** Informačný slohový postup, lebo informuje o vzniku podoby kopca.
- C** Výkladový slohový postup, lebo vykladá to, ako vznikol tento kopec.
- D** Rozprávací slohový postup, lebo rozpráva dávny príbeh.

14. V ktorej vete je viacnásobný podmet, ktorého časť je rozvitá zhodným prívlastkom?

- A** Celá aj so stádom tam namieste skamenela.
- B** Aj ty a tvoje ovce sa z nej napijete len raz.
- C** Neďaleko Suche, pri Ratkovej, je studnička a kopec.
- D** Voľakedy tam vraj žila krásna dievčina, ale pyšná.

15. O ukážke 2 môžeme povedať, že je to

- A** epický text.
- B** lyrický text.
- C** lyrickoepický text.
- D** dramatický text.

16. Ktorá z možností je vetou z vnútorného monológu?

Včelín bol tichý, pokojný. Tlmené jesenné bzučanie včiel Samo takmer nevnímal. Nedela zvonila vo veži vysoko nad ním. Dotkol sa úľov, letmo do nich nazrel a dal im pokoj. ... Samo sa usmial a sadol si na lavičku. Upravil pod sebou domáci koberec a vystrel sa. Telom sa mu šíril blažený pocit. Keby som bol mladší, pomyslel si, vkĺznem do úľa medzi včely a popracujem usilovne s nimi. Večer čo večer by som si vyniesol hrudu medu. Sladkého a voňavého.

(Peter Jaroš: Tisícročná včela)

- A** Včelín bol tichý, pokojný.
- B** Samo sa usmial a sadol si na lavičku.
- C** Nedela zvonila vo veži vysoko nad ním.
- D** Večer čo večer by som si vyniesol hrudu medu.

17. V ktorej z možností sú chýbajúce hlásky uvedené správne?

Katk-ni star- rodičia sa po ôsm-ch rokoch pob-tu vrátili z -friky. Na -frickom kontinente prežili nezv-čajné zážitky. Dali nám tak t-p na zaujímavú dovolenku.

- A** i, í, i, y, A, a, y, i
- B** y, í, y, i, A, A, y, y
- C** i, ý, i, y, a, a, i, i
- D** i, í, y, y, A, a, i, y

18. Ktorá z možností je správna?

- A** opozitá: statočný - čestný - poriadny - charakterný
- B** synonymá: palica - bakuľa - kyjak - trstenica
- C** zdrobneniny: mamička, potôčik, mláďa, prštek
- D** antonymá: hore - dolu, tupý - plochý

19. Ktorá veta je napísaná bez štylistickej alebo gramatickej chyby?

- A** V lekárni bola dlhá rada.
- B** Mohla by ste mi podať soľ?
- C** Trebalo tam byť včas.
- D** Prišiel som po slovníky.

20. *Komu sa nelení, tomu sa zelení.*

Uvedený výrok je

- A** pranostika.
- B** porekadlo.
- C** príslovie.
- D** hádanka.

Koniec testu.